

Haarlem

Samenvatting

Jaarverslag 2012

Inhoudsopgave:

Deze brochure is een samenvatting van het Jaarverslag 2012. De volledige tekst kunt u lezen op www.haarlem.nl/jaarverslag2012/

Rekeningresultaat 2012

Het economische klimaat is in 2012 verder verslechterd dan eind 2011 was voorzien bij de opstelling van de begroting. De recessie heeft zich doorgezet. Met de komst van het nieuwe kabinet is in de loop van 2012 meer zicht gekomen op de nieuwe bezuinigingen van de rijksoverheid. Het begrotingssaldo is tussentijds bijgesteld naar een tekort van € 12,3 miljoen. De Jaarrekening 2012 sluit met een nadelig saldo van € 9,4 miljoen. Dit is deels te verklaren door externe oorzaken, zoals kortingen van het rijk, tegenvallende baten vanwege de huidige economie en marktomstandigheden, en deels door het bijstellen van (niet toereikende) budgetten van de gemeente. Het rekeningresultaat is hiermee € 2,9 miljoen voordeliger uitgevallen dan geraamd.

De accountant heeft een goedkeurende verklaring afgegeven ten aanzien van de getrouwheid en de rechtmatigheid van de Jaarrekening 2012.

Het oog op morgen

Het coalitieakkoord 2010-2014 'Het oog op morgen' (D66, PvdA, GroenLinks en VVD) vormt de leidraad voor het besturen van de stad. Aan de hand van de vier hoofdthema's van dit akkoord beschrijven we wat er in 2012 in Haarlem voor elkaar is gekregen.

Solide en daadkrachtig

Werken aan een gezonde financiële positie, een betrouwbare overheid - samen met actieve Haarlemmers en een krachtige kleinere organisatie -, aan een veilige en schone stad met verantwoorde gemeentelijke lasten en een internationaal georiënteerd bestuur.

Het afgelopen jaar is het vertrouwen in het gemeentebestuur toegenomen. Wel geven burgers aan dat de gemeente hen nog meer kan betrekken bij belangrijke onderwerpen.

De gemeente legt steeds meer nadruk op gebiedsgericht werken. Dit heeft als doel dat de gemeente voor de burgers beter bereikbaar en aanspreekbaar is. Gebiedsgericht werken vergroot de doelmatigheid en doeltreffendheid van het gemeentelijk beleid.

Haarlem wordt als een prettige, veilige woonstad ervaren. Ook in 2012 staat Haarlem in de top 10 van de woonaantrekkelijkheidsindex. Het hoge aandeel vooroorlogse woningen plus het culturele en culinaire aanbod maken dat Haarlem hoog scoort. Dat Haarlem een veilige stad is, helpt daarbij mee.

Groen en duurzaam

Werken aan een klimaatneutrale stad is werken aan duurzame ruimtelijke ontwikkeling, mobiliteit en goede bereikbaarheid en versterking van de kwaliteit van groen en water.

Ook in 2012 is hard gewerkt aan de uitvoering van Haarlem Klimaatneutraal en de Kadernota Duurzaam Haarlem. Een onderdeel hiervan is Blok voor Blok; een campagne om bestaande

particuliere woningen duurzamer te maken. In deze aanpak zijn de wensen van de bewoner het uitgangspunt; de gemeente heeft een faciliterende rol met als belangrijke taken voorlichting en educatie. De slimme energiemeter, die de gemeente de deelnemers aan het project aanbiedt, helpt bewoners hun energiegebruik te beheersen.

Een mijlpaal werd bereikt met het gereedkomen van het Stationsplein, met het nieuwe busstation en de grootste ondergrondse fietsenstalling van Europa. Het Stationsplein heeft een eigentijdse inrichting gekregen. In 2013 wordt begonnen met de inrichting van het Kennemerplein aan de achterkant van het station.

Met de oplevering van Rode Loper is de route tussen het station en de Grote Markt fraai en veilig aangegeven.

Voor alle domeinen in de openbare ruimte zijn in 2012 strategische beheerplannen gemaakt. Dankzij deze plannen kan het onderhoud efficiënter en doeltreffender worden uitgevoerd. Het resultaat van onderhoud in de stad is merkbaar in het oordeel van Haarlemmers over de kwaliteit van de openbare ruimte.

Vitaal en ondernemend

Werken aan werk voor iedereen, aan goed onderwijs en aandacht voor cultuur, sport en recreatie.

Het is een grote uitdaging om in tijden van economische stagnatie de doelen uit het coalitieakkoord te realiseren. De rollen die

de overheid speelt in het versterken van de economie zijn die van facilitator, stimulator, regievoerder en samenwerkingspartner.

Contact tussen en met ondernemers, denk bijvoorbeeld aan de netwerkborrels in de Waarderpolder of in Schalkwijk, leveren hieraan een bijdrage. Ook (positieve) publiciteit draagt bij aan het goede imago van Haarlem en daarmee aan de economie. Het is dan ook prettig dat Haarlem in 2012 door het tijdschrift Intermediair is aangewezen als beste werkstad van Nederland. In dit onderzoek zijn de 24 grootste gemeenten van Nederland met elkaar vergeleken op kans op een baan, hoogte van het salaris, prettige woonomgeving en beperktheid van de criminaliteit.

Voor het eerst sinds de kredietcrisis zich in 2008 aandienende, was sprake van een duidelijke toename van de werkloosheid, die in Haarlem nog wel steeds onder het gemiddelde van de middelgrote steden ligt.

Samen met het voortgezet onderwijs, het middelbaar beroepsonderwijs en werkgevers is hard gewerkt om zoveel mogelijk leerlingen binnen het reguliere voortgezet onderwijs naar een diploma met startkwalificatie te leiden.

Nieuw is de duidelijke toename van het aantal niet-werkende werkzoekenden in het vierde kwartaal van 2012. Tevens nam de jeugdwerkloosheid in dit kwartaal opvallend toe. Bij beide onderdelen is het aantal lager dan gemiddeld van middelgrote steden.

Sociaal en betrokken

Zorgen dat iedereen meedoet; uitgaan van de eigen kracht van Haarlemmers, zorgen voor betaalbare woningen, aandacht voor jongeren en een eerlijk sociaal beleid.

In 2012 was Haarlem Roze Stad van Nederland, met Roze Zaterdag als hoogtepunt. Op de nationale *coming out*-dag wapperde de regenboogvlag - symbool van acceptatie en (sociale) veiligheid - op het Haarlemse stadhuis.

De omslag in het sociaal domein betekent een andere invulling aan de Awb en Jeugdzorg, en aan de Participatiewet; van centrale overheid naar de gemeente. 'Samen voor elkaar' is het motto en uitgangspunt bij deze veranderingen.

In 2012 zijn maar liefst 490 werkzoekenden uit Haarlem direct vanuit de Sociale Dienst aan een betaalde baan geholpen. De gemeente Haarlem gaf onder meer Paswerk de opdracht om in 2012 minimaal 240 geslaagde bedrijfsmatches vanuit de bijstand te realiseren. Uiteindelijk is deze taakstelling met 257 geslaagde bemiddelingen naar werk ruimschoots gehaald. Het percentage Haarlemmers dat regelmatig sport is stabiel. De inspanningen van de gemeente zijn erop gericht het aanbod voor breedtesport en het aanbod aan buitensportaccommodaties te vergroten. Daarnaast is het doel dat alle kinderen de basisschool verlaten met minimaal een zwemdiploma A. Om dat doel te bereiken is in het schooljaar 2012-2013 een nieuwe vorm van schoolzwemmen geïntroduceerd.

Met de opening van het vijfde centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) aan de Jan Gijzenkade is een goede spreiding van de centra over de hele stad ontstaan. In deze centra kunnen ouders terecht met alle vragen en problemen rond het opvoeden van kinderen. Daarnaast zijn er diverse activiteiten, lezingen en cursussen georganiseerd.

Bezuinigingen

De crisis heeft ook gevolgen voor de inkomsten van de gemeente Haarlem. Doordat die inkomsten sterk terug lopen, moet de gemeente bezuinigen om financieel gezond te blijven. In het coalitieakkoord staat dat de gemeente Haarlem toewerkt naar een totale bezuiniging van € 35 miljoen in 2018. Het totaalbedrag is verdeeld over vijf clusters, waarmee een evenwichtige verdeling ontstaat over de stad, de burgers, de instellingen, bedrijven en het gemeentelijk apparaat. In onderstaande tabel is aangegeven welk bedrag per cluster in 2018 wordt omgeboogen.

Het te bezuinigen bedrag loopt per jaar geleidelijk op. De bezuinigingen die voor 2012 waren gepland zijn grotendeel gerealiseerd.

bedragen x € 1.000

Taakstelling (afgerond in mln)	2018
Investerings	7
Woonlasten en andere inkomsten	8
Efficiency en interne organisatie	6
Subsidies en verbonden partijen	9
Taken	5
Totaal taakstellingen	35

Het jaarverslag laat zien dat de gemeente veel van de beleidsvoornemens in 2012 heeft gerealiseerd. Van de 74 doelen is 50% volledig en 47% is deels gerealiseerd, zie grafiek hiernaast.

Programma 8 (Bereikbaarheid en mobiliteit) heeft met 75% het hoogste percentage gerealiseerde doelen. Om de doelen te bereiken waren 198 prestaties benoemd. Hiervan is 73% gerealiseerd en 24% gedeeltelijk. Verhoudingsgewijs heeft programma 1 (Burger en bestuur) met 84% het hoogste percentage gerealiseerde prestaties.

Prog. 1 Burger en bestuur

Ongeveer een kwart van de Haarlemmers heeft veel tot onbeperkt vertrouwen in het gemeentebestuur. Dit is een lichte stijging ten opzichte van vorig jaar. Een bijna even grote groep vindt dat de gemeente Haarlemmers voldoende betreft bij belangrijke onderwerpen te betrekken. In vergelijking met vorig jaar is dit percentage iets gedaald.

Het bestuur blijft gebiedsgericht werken en geeft steeds meer invulling aan wijkgerichte communicatie. Daarnaast is het belangrijk op diverse beleidsterreinen samen te werken met partners, bedrijven en gemeenten in de regio.

Een stabiele, goede kwaliteit van de dienstverlening is belangrijk. In 2012 is een aantal nieuwe services in gebruik genomen. Een belangrijke dienst is de mogelijkheid om via internet een afspraak te maken.

Daarnaast is merkbaar dat het aantal aanvragen dat via het digitaal loket binnenkomt jaarlijks toeneemt. Sinds de tweede helft van 2012 kan de Haarlemmer aangeven of hij via een sms op de hoogte wil worden gehouden over het afhalen van een paspoort of identiteitskaart.

Hoewel het klanttevredenheidscijfer iets is gedaald ten opzichte van vorig jaar, is de streefnorm ondanks de bezuinigingen behaald. Een lage beoordeling is gegeven voor de wijze waarop de medewerker de gemeente vertegenwoordigt en voor de doorlooptijd. Het is moeilijk aan te geven

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Percentage Haarlemmers dat veel tot onbeperkt vertrouwen heeft in het gemeentebestuur	15% (2005) ¹	27%	24%
Percentage Haarlemmers dat vindt dat de gemeente voldoende doet om hen bij belangrijke onderwerpen te betrekken	26% (2006)	≥ 30%	26%
Klanttevredenheid over dienstverlening rapportcijfer balie	7,2 (2008)	>7,0	7,1

¹ Gemeentebestuur is gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders. Vertrouwen wordt afzonderlijk gemeten; voor de indicator is het rekenkundig gemiddelde genomen.

waar deze daling precies vandaan komt. Een mogelijke verklaring kan zijn dat in de Raakspoort een centrale balie ontbreekt en dat Haarlemmers wordt gevraagd gebruik te maken van de zelfbedieningszuilen.

Met de verhuizing naar de Raakspoort is de tevredenheid over de bereikbaarheid en parkeergelegenheid toegenomen, echter de score ten aanzien van de verwijzingsborden in het gebouw is afgenomen.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 147 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 11 miljoen).

Het kost in totaal circa € 18 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 2 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Prog. 2 Veiligheid, vergunningen en handhaving

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Aantal incidenten (zowel aangiften als meldingen overlast / voorvallen)	36.436 (2009)	39.000	36.617
Percentage Haarlemmers dat Haarlem een (zeer) veilige stad vindt	64% (2010)	68%	74%

Haarlem is een veilige stad en dat moet zo blijven. De gemeente heeft zich samen met partners actief ingezet voor duurzame sociale en fysieke veiligheid. Prioriteiten zijn jeugd en veiligheid, de aanpak van veiligheid in Schalkwijk, een veilige binnenstad en de afname van overlast door adequate handhaving. Uit monitorgegevens van politie, justitie en de gemeente blijkt dat Haarlem op veel vlakken, zowel objectief als subjectief, veiliger wordt. Een aantal problemen is hardnekkig en vraagt continue aandacht. Ondanks de afname van het aantal problematische jeugdgroepen en van het aantal overlastlocaties gerelateerd aan jeugd, is het nog niet gelukt een halt toe te roepen aan de criminele jeugdgroep uit Schalkwijk.

Op het gebied van vergunningverlening is gewerkt aan deregulering, afschaffen van vergunningstelsels of vereenvoudiging daarvan. Van de vergunningen is 98 % binnen de wettelijke termijn beschikt. Overtredingen en handhaving daarop worden integraal en zo mogelijk interdisciplinair aangepakt. De samenwerking op het gebied van de aanpak van de georganiseerde criminaliteit binnen het RIEC Noord Holland heeft verder

gestalte gekregen. Alle horecaverunningen zijn getoetst aan de Wet Bibob en er is een start gemaakt met de screening van alle coffeeshops aan de Wet Bibob.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 258 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 20 miljoen).

Het kost in totaal circa € 35 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 3 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 3 Welzijn, gezondheid en zorg

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Rapportcijfer Haarlemmers voor het eigen welzijn	6,9 (2008)	≥ 7	6,5
Kerncijfer sociale kwaliteit	6,1 (2005)	≥ 6,1	6,2
Percentage Haarlemmers dat de eigen gezondheid (zeer) goed noemt	78% (2007)	≥ 78%	78%

De doelstelling van dit programma is dat Haarlem een sociale en betrokken stad is waarin iedereen kan meedoen en iedereen meetelt. Uitgangspunt voor het meedoen is eigen kracht, eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Voorwaarde daarbij is dat Haarlemmers zich ook betrokken voelen bij elkaar en bij de samenleving.

Binnen de beleidsterreinen welzijn, gezondheid en zorg worden taken, die van oudsher bij de rijksoverheid lagen, gedecentraliseerd. Het rijk gaat steeds vaker over tot het op hoofdlijnen aangeven van beleid, waarbij de gemeente de vrijheid krijgt daaraan invulling te geven. Een belangrijk knelpunt is dat niet altijd een uitvoeringsbudget vanuit het rijk meekomt.

Cijfers laten zien dat de sociale staat van de stad nog altijd goed is. Het rapportcijfer voor het eigen welzijn, het kerncijfer sociale kwaliteit en het percentage dat de eigen gezondheid (zeer) goed noemt, zijn allemaal onveranderd gebleven.

Steeds meer inwoners zijn actief in het vrijwilligerswerk. In 2005 was dit nog 31%, nu zeven jaar later is dit 41%. Ook het percentage

Haarlemmers dat actief meedoet aan het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt is in die periode gestegen van 21% naar 28%.

De gemeente maakt afspraken met het wel-zijnswerk. Het gaat erom dat zij sociale netwerken en onderlinge betrokkenheid in de wijken faciliteren en activeren.

Het percentage Haarlemmers dat neutraal of positief staat tegenover het samenleven met Haarlemmers uit verschillende culturen, blijft onverminderd hoog, mede door actief beleid om de verstandhouding goed te houden. Dankzij alle activiteiten rond het Roze Jaar heeft het homo-emancipatiebeleid een impuls gekregen.

Het percentage thuiswonende 75+ers blijft constant. Wel is de tevredenheid over de voorzieningen voor ouderen in de buurt licht gedaald. Mantelzorgers hebben een nadrukkelijke rol in de hulpverlening en de gemeente ondersteunt ze daarbij met informatie en begeleiding.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 72 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 6 miljoen).

Het kost in totaal circa € 51 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 5 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 4 Jeugd, onderwijs en sport

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Percentage Haarlemse jeugd (15-24 jaar) dat Haarlem een (zeer) prettige stad vindt om op te groeien.	90% (2009)	90%	88%
Percentage Haarlemse jongeren met minimaal een HAVO of MBO-2 niveau (= startkwalificatie)	65% (2006)	70%	67%

De gemeente heeft zich in 2010 samen met de uitvoerende instellingen op het brede terrein van jeugd, onderwijs en sport volop ingespannen om de inwoners de gelegenheid te geven te participeren in de Haarlemse samenleving. Verder zijn de voorbereidingen voor de decentralisatie van de jeugdzorg geïntensiveerd. Zo werkt de gemeente samen met zorgaanbieders voor het rechtstreeks inzetten van elkaars zorg. Overal wordt de verbinding gezocht. Delftwijk City en Futurzz zijn onderdeel van een multifunctioneel centrum. Zij kunnen op deze manier makkelijker met elkaar afstemmen. Vanuit de schakelfunctie van de vijf CJG's zijn coaches aangesteld om de zorg rond jeugdigen te organiseren.

In samenwerking met alle schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs is gewerkt aan de Lokale Educatieve Agenda 2011-2015. Op de agenda staan actualisering van het Strategisch Huisvestingsplan Onderwijs en de vaststelling van het vierjarig bestuursakkoord tussen rijk en G33 (middelgrote gemeenten) over de wet OKE (Ontwikkelingskansen voor Kwaliteit en Educatie). De wet OKE is bedoeld om de kansen voor kinderen met taalachterstand te vergroten.

Om de onderwijsachterstanden te verminderen is de uitvoering van het beleid voor- en vroegschoolse educatie (VVE) gecontinueerd. Daarnaast is het aantal schakelklassen met taalvoorzieningen in het basisonderwijs uitgebreid. Het sportbeleid, dat gericht is op vergroting van sportdeelname van de Haarlemmers is succesvol. Het percentage Haarlemmers dat regelmatig sport is met 63% gelijk gebleven. Door uitbreiding van het aantal combinatiefunctionarissen en de mogelijkheid om buurtsportcoaches in te zetten, maakten meer Haarlemmers actief kennis met sport en is hun deelname vergroot. Er is voldoende aanbod van buitensport- en binnensportaccommodaties. Het onderhoudsniveau van de buitensport accommodaties is op peil, de binnensportaccommodaties behoeven meerjarig onderhoud.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 41 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 3 miljoen).

Het kost in totaal circa € 50 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 5 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 5 Wonen, wijken en stedelijke ontwikkeling

Haarlem richt zich op het verbeteren en verduurzamen van de kwaliteit van de (leef)omgeving, op de kwaliteit en differentiatie van de woonmilieus en op de levensbestendigheidskansen van gebieden (wijken). Naast de inspanningen op het gebied van wijkaanpak, wonen en ruimtelijke ontwikkeling dragen de activiteiten op het gebied van veiligheid, milieu en openbare ruimte mee aan de realisatie van de programmadoelstelling. Haarlem werkt samen met haar partners in de stad (corporaties, maatschappelijke partners en burgers) en in de regio.

De inzet voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de Haarlemse wijken werpt zijn vruchten af. Ruim de helft van de Haarlemmers vindt dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in hun buurt. Daarnaast zag 17% van de Haarlemmers hun buurt het afgelopen jaar vooruitgaan. Iets minder bewoners hebben het tegenovergestelde ervaren (13%). De meeste Haarlemmers ontgaat deze ontwikkelingen totaal. Een vergelijkbaar beeld komt naar voren als het gaat om de verwachtingen van Haarlemmers over de ontwikkelingen van hun buurt in de komende jaren.

In 2012 heeft Haarlem de woonvisie vastgesteld. Hiermee is een actueel beleidskader voor de periode tot 2016 (met een doorkijk naar 2020) gemaakt.

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Percentage Haarlemmers dat denkt dat de buurt het afgelopen jaar vooruit is gegaan	23% (2005)	19%	17%
Plaats in rangorde woonaantrekkelijkheids-index	5 (2005)	Top 10	7 (2011)

De woonvisie is het kader voor de woningbouw- en herstructureringsprogramma's, gebiedsvisies en bestemmingsplannen, geeft richting aan functieveranderingen en vormt de basis voor regionale samenwerking.

De vijf gemeenten van Zuid-Kennemerland hebben een Intergemeentelijke Structuurscan gemaakt. De scan analyseert hoe de gemeenten op ruimtelijk vlak op elkaar zijn afgestemd, waarin de gezamenlijke kracht zit en waar nog opgaven liggen, zowel in de regio zelf als in MRA-verband en landelijk.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 120 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 9 miljoen).

Het kost in totaal circa € 61 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 6 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 6 Economie, cultuur, toerisme en recreatie

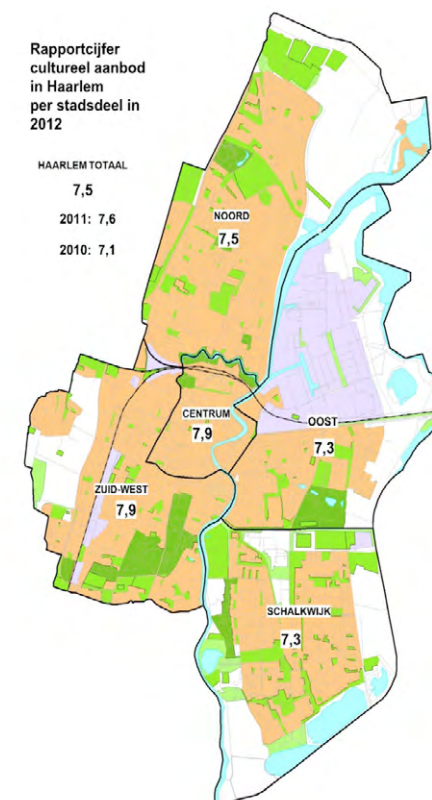
Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Oordeel Haarlemmers over cultureel aanbod in Haarlem (rapportcijfer)	7,4 (2007)	7,4	7,5
Aantal bezoekers diverse musea en podiumkunsten (x 1.000) ¹	693 (2009)	700	733

¹ Bezoekersaantallen opgeteld van Teylers Museum, Frans Hals Museum, De Hallen Haarlem, het Dolhuys, Toneelschuur, Filmschuur, Patronaat, Philharmonie en Stadsschouwburg. Bij een aantal cultuurpodia worden de bezoekersaantallen per seizoen bijgehouden. In dat geval hebben gegevens over het jaar 2012 betrekking op het seizoen 2011/2012.

Haarlem is een aantrekkelijke stad om te werken, wonen, bezoeken en recreëren. Het culturele aanbod (podiumkunsten, hedendaagse kunst en diverse musea) is groot; Haarlem is goed bereikbaar; de stad is omgeven door natuurgebieden en de kust; de stad heeft een historisch en monumentaal karakter en een hoge kwaliteit van culinair aanbod in de horeca. Hierdoor scoort Haarlem in de nationale benchmark de Atlas voor gemeenten, anno 2012 uitstekend met een zevende plaats tussen de vijftig grootste gemeenten.

Afgelopen jaren is meer ruimte beschikbaar gekomen voor nieuwe bedrijven in de Waarderpolder; vooral in de zakelijke dienstverlening. Door de gevolgen van de euro- en kredietcrisis verloopt de uitgifte van kavels in de Waarderpolder niet volgens de oorspronkelijke planning.

De cultuurmonitor laat zien dat veel Haarlemmers deelnemen aan kunst en cultuur (zie kaartje), zelfs meer dan het landelijk gemiddelde. Meer personen bezochten de

grote culturele instellingen en ook het ledental van de bibliotheek laat een stijging zien. Inwoners van Haarlem waarderen het culturele aanbod met een 7,5.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 46 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 4 miljoen).

Het kost in totaal circa € 32 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 3 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 7 Werk en inkomen

Effectindicator	Nul-meting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Percentage ontvangers aanvullende inkomensvoorziening dat binnen de doelgroep naar vermogen werkt of naar vermogen een bijdrage levert aan de maatschappij	18% (2012)	20%	18%
Plaats in rangorde 50 grootste gemeenten naar aantal ontvangers aanvullende inkomensvoorziening als percentage van de potentiële beroepsbevolking	Plaats 16 (2008)	<25	Plaats 13 (2011)

Ook in 2012 ondervindt dit programma de gevolgen van de rijk bezuinigingen, de economische situatie en het vervallen van het wetsvoorstel Werken naar Vermogen. Het geldbedrag voor re-integratie en participatie is wederom verminderd en daardoor is de gemeente genoodzaakt met innovatieve oplossingen te komen. In 2012 zijn 490 mensen aan een baan geholpen en is het klantenbestand gedaald. Het Poort wachtersteam heeft ervoor gezorgd dat alleen die Haarlemmers die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben en niet direct aan het werk kunnen (sneller) een uitkering krijgen.

Samen met het UWV is de gemeente gestart met de inrichting van een regionaal Werkplein op één locatie in Haarlem. Alle werkgeversdienstverlening wordt daarin ondergebracht. De gemeente heeft het accent van schuldhulpverlening naar schulddienstverlening verlegd. Voorop staat nu dat de klant zelf verantwoordelijk is voor een oplossing van de financiële problemen. De gemeente ondersteunt en faciliteert waar dat mogelijk is. Het nieuwe minimebeleid ondersteunt mensen in hun groei naar

zelfredzaamheid en biedt zicht op een financieel zelfstandig bestaan. Tenslotte is ingezet op maximale activering van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor hebben we intensief gebruik gemaakt van het rendement op maatschappelijke investeringen (Social Return on Investment). Social return is het opnemen van sociale voorwaarden, eisen en wensen bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Leveranciers leveren zo een bijdrage aan de uitvoering van het Haarlems beleid ten aanzien van het bieden van werkgelegenheid aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 192 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 15 miljoen).

Het kost in totaal circa € 91 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 9 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 8 Bereikbaarheid en mobiliteit

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
Oordeel Haarlemmers over diverse aspecten van bereikbaarheid en mobiliteit (rapportcijfer)			
a. Bereikbaarheid van de stad	6,5 (2007)	7,0	7,0
b. Bereikbaarheid van de binnenstad	5,4 (2007)	6,1	5,7
c. Verkeersveiligheid in de stad	6,1 (2007)	6,5	6,3

Binnen het streven naar een klimaatneutrale en bereikbare stad zijn op diverse plekken nieuwe elektrische laadpalen geïnstalleerd. Het Stationsplein, met een nieuw busstation en de grootste ondergrondse fietsstalling van Europa, is officieel geopend. De Rode Loper richting de Grote Markt is opgeleverd. De nieuwe busbaan op de Schipholweg en de overkapte fietsstalling in het Raaksgebied zijn in gebruik genomen. Op diverse locaties zijn de voorzieningen voor het openbaar vervoer verbeterd. Tevens is het fietsnetwerk substantieel uitgebreid.

Haarlemmers geven de bereikbaarheid van de stad een 7. Alhoewel de streefwaarden voor bereikbaarheid van de binnenstad en de verkeersveiligheid in de stad niet zijn gehaald, oordelen burgers hierover positiever dan in 2011.

Er zijn verschillende maatregelen getroffen om de parkeerdruk op straat te verminderen. Het percentage Haarlemmers dat (zeer) veel overlast ervaart van parkeren in de eigen woonbuurt is met 28% nagenoeg gelijk gebleven.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 20 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 2 miljoen).

Het kost in totaal circa € 17 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 2 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Programma 9 Kwaliteit fysieke leefomgeving

Effectindicator	Nulmeting	Streefwaarde 2012	Realisatie 2012
CO2 uitstoot (x 1.000 ton) in Haarlem	845 (2007)	665	861
Totaaloordeel burger over kwaliteit openbare ruimte op een schaal van 0 (slecht) tot 10 (perfect)	6,2 (2008)	6,5	6,6

Haarlem wil zich als duurzame stad ontwikkelen om zo huidige en toekomstige generaties een hoge kwaliteit van leven en werken te bieden. Een stad met ruimtelijke kwaliteit; met een afgewogen verdeling van groen, water, bebouwing en infrastructuur. Een kwalitatief goede openbare ruimte is één van de dragers van de Haarlemse wijken. Naast aantrekkelijke voorzieningen en een goed woningaanbod is de openbare ruimte het verbindende element dat de stad haar karakter geeft. Door onderhoudsprojecten en adequaat dagelijks beheer wordt de openbare ruimte zo onderhouden dat de burgers en andere gebruikers er tevreden over zijn.

De CO2-uitstoot is het afgelopen jaar toegenomen, voornamelijk door de toegenomen vraag naar elektriciteit door bedrijven (vooral datahotels). Zeker 70% van de Haarlemmers doet aan energiebesparing. Dat percentage is iets lager dan in 2011, maar ligt nog steeds op een hoog niveau. Het oordeel over het leefmilieu is vrijwel gelijk gebleven.

De tevredenheid over de kwaliteit van de openbare ruimte is met een 6,6 stabiel. Vrijwel alle Haarlemse basisscholen nemen deel aan

een of meer programma's of activiteiten van het natuur- en milieucentrum Ter Kleef.

Verder is in 2012 gewerkt aan het verder terugdringen van de milieubelasting door overstorten. Dat gebeurt door het aanleggen van vier bergbezinkbassins en gescheiden rioolstelsels. Daarnaast zijn afgeschreven, verouderde of ongeschikte rioleringen vervangen of gerenoveerd, er zijn nieuwe en ruimere rioleringen aangelegd. Ook is oude drainage vervangen door nieuwe.

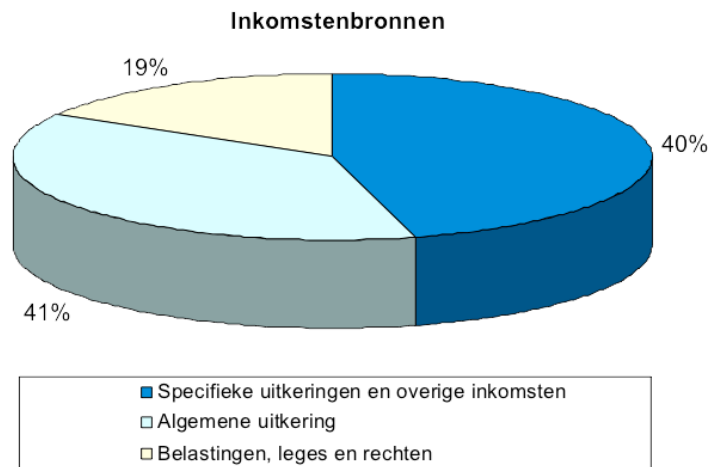
Er is een aantal afmeervoorzieningen voor de beroeps- en pleziervaart aangelegd langs het Spaarne en langs Haarlemse grachten en singels. De wachtplaatsen voor de beroepsvaart bij bruggen zijn nog niet gerealiseerd. De baggerwerkzaamheden en aanleg van nieuwe waterverbindingen verlopen volgens plan.

Samen met Spaarnelanden is definitief gekozen voor een duurzaam afvalbeheer. Wat betreft afvalscheiding zal Haarlem inzetten op het halen van de landelijke richtlijnen in 2015. Ook is een programma gestart om zwerfafval sneller te verwijderen.

Aan dit programma werken (omgerekend naar voltijdseenheden) circa 208 ambtenaren van de gemeente Haarlem (kosten: circa € 16 miljoen).

Het kost in totaal circa € 105 miljoen om dit programma uit te voeren. Daarvan wordt circa € 10 miljoen betaald uit belastingopbrengsten.

Hoe kwam de gemeente aan geld?

In totaal had Haarlem in 2012 ruim € 447 miljoen aan eigen inkomsten, exclusief de bedragen die zijn onttrokken aan de reserves van de gemeente.

Het grootste deel van de inkomsten ontvangt Haarlem van de rijksoverheid en uit transacties met derden. De grootste inkomstenbron voor de gemeente is de *algemene uitkering* van het rijk. Elke gemeente ontvangt van het rijk een uitkering uit het gemeentefonds. Het rijk vult dit fonds aan met een deel van haar belastingopbrengsten. De verdeling van dit geld over de gemeenten gaat via een ingewikkeld verdeelsysteem. De algemene uitkering is in principe vrij te besteden. In 2012 ontving Haarlem € 182 miljoen als algemene uitkering.

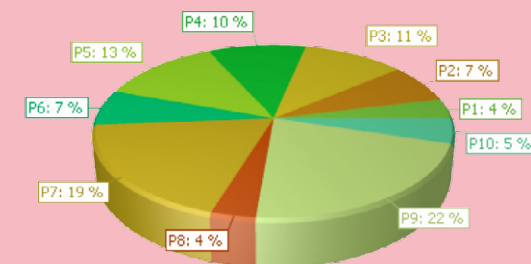
Daarnaast ontvangt Haarlem van het rijk specifieke uitkeringen waarbij het rijk van te voren heeft bepaald waaraan het

geld moet worden besteed, bijvoorbeeld inkomensvoorzieningen (Wet werk en bijstand en bijstand), verkeer en vervoer en voor jeugd en gezin. Ook voor de transacties met derden geldt dat de inkomsten voor een specifiek doel worden ontvangen, bijvoorbeeld vanwege de verkoop van een pand of een stuk grond. In totaal waren in 2012 deze *specifieke inkomsten* goed voor een bedrag van € 181 miljoen.

De gemeente heeft een paar *eigen inkomsten*. De gemeentelijke belastingen zijn daarvan de bekendste. Daarnaast ontvangt de gemeente ook leges voor bijvoorbeeld paspoorten en bouwvergunningen. De inkomsten uit belastingen en heffingen bedragen in totaal € 84 miljoen.

Samenvatting

In deze brochure heeft u kunnen lezen dat in Haarlem het afgelopen jaar veel is gedaan en bereikt. Om dit allemaal voor elkaar te krijgen verdelen we Haarlem in tien beleidsterreinen (ook wel programma's genoemd). In onderstaande taart kunt u zien welk deel van alle uitgaven aan welk beleidsterrein wordt uitgegeven. Bijvoorbeeld: 7% van alle uitgaven (dit is € 34,8 miljoen van de in totaal € 481,7 miljoen) is in 2012 uitgegeven aan Veiligheid, vergunningen en handhaving.

- Programma 1: Burger en Bestuur
- Programma 2: Veiligheid, Vergunningen en Handhaving
- Programma 3: Welzijn, Gezondheid en Zorg
- Programma 4: Jeugd, Onderwijs en Sport
- Programma 5: Wonen, Wijken en Stedelijke Ontwikkeling
- Programma 6: Economie, Cultuur, Toerisme en Recreatie
- Programma 7: Werk en Inkomen
- Programma 8: Bereikbaarheid en Mobiliteit
- Programma 9: Kwaliteit Fysieke Leefomgeving
- Programma 10: Financiën en Algemene dekkingsmiddelen